

Sectorplan 59 Vloeibare brandstof- en olierestanten

I Afbakening

Vloeibare brandstof- en olierestanten zijn niet-gebruikte oliën (bijvoorbeeld smeerolie) en partijen olie en brandstof die niet aan de specificaties voldoen (off-spec partijen). Het betreft zowel minerale als synthetische olie. Afvalolie die ontstaat bij de reiniging van opslagtanks voor olieproducten valt ook onder dit sectorplan.

Onderstaand - niet limitatief bedoeld - overzicht bevat afvalstoffen die overeenkomsten vertonen met de afvalstoffen in dit sectorplan, maar niet vallen onder dit sectorplan.

Voor deze afvalstoffen	zie...
Afgewerkte olie categorie I en II	Sectorplan 56: Afgewerkte olie
Halogeenhoudende olie	Sectorplan 57: Halogeenhoudende afgewerkte olie
Olie-, water- en slibmengsels, ballastwater, bilgewater, oliehoudend waswater en oliehoudend afvalwater	Sectorplan 58: Olie/water/slib mengsels en oliehoudende slibben
Brandstof- en olierestanten, >5 volume-% sediment of >10 volume-% water	Sectorplan 58: Olie/water/slib mengsels en oliehoudende slibben
Boorspoeling op oliebasis	Sectorplan 60: Oliehoudende boorspoeling en boorgruis
Boor-, snij-, slijp- en walsolie en emulsies hiervan	Sectorplan 61: Boor-, snij-, slijp- en walsolie
PCB-houdende olie	Sectorplan 64: PCB-houdende afvalstoffen
Rem- en koelvloeistof	Sectorplan 67: Halogeenarme oplosmiddelen en glycolen
CFK-houdende olie	Sectorplan 70: CFK's, HCFK's, HFK's en halonen
Plantaardige en dierlijke olie	Sectorplan 65: Dierlijk afval Beleidskader

II Minimumstandaard voor verwerking

De minimumstandaard voor het be- en verwerken van olierestanten en vloeibare brandstofrestanten is nuttige toepassing met hoofdgebruik als brandstof.

Het mengen van oliehoudende afvalstoffen met als doel de concentraties van verontreinigingen (met name organische halogeenverbindingen van meer dan 50 mg/kg) te verlagen teneinde de oliefractie als reguliere brandstof op de markt te brengen is niet toegestaan. Hiervan kan worden afgeweken in vergunningen voor installaties waarin het chloor wordt teruggewonnen of in vergunningen voor installaties waar de olie als brandstof wordt ingezet en waarin toereikende emissiebeperkende maatregelen zijn getroffen.

III In- en uitvoer

Voor de overbrenging van vloeibare brandstof- en olierestanten moet het PCB-gehalte per congener 28, 52, 101, 118, 138, 153 en 180 worden opgegeven. Het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor in- en uitvoer zijn opgenomen in hoofdstuk 'Toetsingskader in- en uitvoer' [#link#](#) van het beleidskader. De uitwerking voor vloeibare brandstof- en olierestanten is:

(Voorlopige) verwijdering

Uitvoer voor storten is op grond van nationale zelfverzorging in beginsel niet toegestaan.

Uitvoer voor andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan storten is in beginsel niet toegestaan, omdat nuttige toepassing mogelijk is.

Invoer voor verwijdering is in beginsel niet toegestaan, omdat:

- storten niet is toegestaan op grond van nationale wettelijke bepalingen en/of omdat de overbrenging voor storten niet is toegestaan op grond van nationale zelfverzorging, en
- verbranden niet in overeenstemming is met de Nederlandse minimumstandaard.

Invoer voor voorlopige verwijdering is in beginsel niet toegestaan, omdat:

- voorlopige verwijdering een te storten of te verbranden restfractie oplevert, en
- het storten van de restfractie niet is toegestaan op grond van nationale wettelijke bepalingen en/of omdat de overbrenging voor storten niet is toegestaan op grond van nationale zelfverzorging en het verbranden van de restfractie niet is toegestaan omdat dit niet in overeenstemming is met de Nederlandse minimumstandaard.

(Voorlopige) nuttige toepassing

Uitvoer voor (voorlopige) nuttige toepassing is in beginsel toegestaan, tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort dat de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt. Voor vloeibare brandstof- en olierestanten geldt dat iedere mate van storten in beginsel te hoog is om de overbrenging te rechtvaardigen omdat nuttige toepassing mogelijk is.

Invoer voor (voorlopige) nuttige toepassing is in beginsel toegestaan wanneer de beoogde verwerking in overeenstemming is met de Nederlandse minimumstandaard.

IV Achtergrond afbakening en omvang van de stroom

Algemene aspecten

Vloeibare brandstof- en olierestanten zijn bijvoorbeeld oliehoudende afvalstoffen die vrijkomen bij het legen van brandstoftanks of smeerolietanks voorafgaand aan schoonmaken of verwijderen van tanks. Ook niet gangbare partijen brandstof en smeerolie vallen in deze categorie (off-spec partijen).

In brandstof- en olierestanten kunnen naast olie ook water en sediment voorkomen. Daarnaast kunnen brandstof- en olierestanten verontreinigingen bevatten zoals organische halogeenvverbindingen, zware metalen en chemicaliën.

Voor de afbakening met andere oliehoudende stromen is het water- en sedimentsgehalte bepalend. Hiervoor zijn wettelijk geen eisen vastgelegd. Voor de afbakening van de diverse sectorplannen in het LAP wordt aangehouden dat een afvalstof wordt beschouwd als een mengsel van olie, water en slib indien de sedimentfase meer dan 5 volume-% bedraagt of de waterfase meer dan 10 volume-%. Genoemde percentages zijn gebaseerd op de rapporten 'BBT voor de sector verwerking van afgewerkte olie' [#link#](#) en 'De verwerking verantwoord' [#link#](#).

Een schematische weergave van de afbakening van diverse olie- en/of watergerelateerde afvalstoffen vindt u [hier](#) [#link#](#).

Omvang afvalstof

De totale productie aan vloeibare brandstof- en olierestanten in Nederland bedraagt ongeveer 53 kton (situatie 2006).

Euralcodes

Voor de feitelijke afbakening is paragraaf I van het sectorplan bepalend. De in onderstaand overzicht genoemde Euralcodes kunnen betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit sectorplan. Deze opsomming is indicatief. Wanneer aard en/of herkomst van een afvalstof in overeenstemming zijn met paragraaf I van het sectorplan, dan is niet van belang of de voor de afvalstof gehanteerde Euralcode al dan niet in dit sectorplan of in andere sectorplannen wordt genoemd.

Indicatief overzicht van Euralcodes

050105, 120106, 120107, 120110, 120119, 130701, 130702, 130703, 190207, 200126

Monitoring

De monitoring van vloeibare brandstof- en olierestanten vindt jaarlijks plaats op basis van de meldingen aan het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen. SenterNovem Uitvoering Afvalbeheer rapporteert jaarlijks over de monitoring en de resultaten [#link#](#).

V Overwegingen bij de minimumstandaard

BREF

Bij het vaststellen van de minimumstandaard voor vloeibare brandstof- en olierestanten zijn de in het kader van de IPPC-richtlijn [#link#](#) opgestelde 'BBT-referentiedocumenten (BREFs)' betrokken. Deze documenten zijn in de Regeling aanwijzing BBT-documenten [#link#](#) aangewezen als documenten waarmee rekening gehouden moet worden bij het bepalen van de BBT. De BREF Afvalverbranding bevat (onder 95 tot en met 104 van hoofdstuk 5) als BBT aangemerkte bepalingen voor de raffinage van in het afvalstadium geraakte olie. Deze bepalingen gaan over de procestechnische en organisatorische uitvoering van de behandeling van de afvalstoffen en/of over de toelaatbare emissieniveaus. Deze zijn relevant bij vergunningverlening voor de verwerking van brandstof- en olierestanten, maar niet bepalend voor de toelaatbaarheid van bepaalde methoden van verwerking zoals deze in de minimumstandaard wordt vastgelegd. De minimumstandaard is daarmee in overeenstemming met de IPPC-richtlijn en daarop gebaseerde BREF's.

Hoogwaardigheid van verwerking

Be-/verwerking van vloeibare brandstof- en olierestanten volgens de minimumstandaard vermindert het gebruik van primaire grondstoffen, zonder dat be-/verwerkingen van de reststoffen nodig zijn die andere grote milieugevolgen hebben. De minimumstandaard is daarom milieuhygiënisch gezien gewenst.

Relatie tot de praktijk in Nederland

De minimumstandaard sluit aan bij een bestaande wijze van verwerking en is daarmee uitvoerbaar en bedrijfszeker.

Relatie minimumstandaard en gebruikelijke verwerking in het buitenland

Het niveau van verwerking dat in de minimumstandaard is vastgelegd komt overeen met de gangbare wijze van verwerking in het buitenland. De minimumstandaard leidt daarom niet tot een ongelijk speelveld tussen Nederland en de omliggende landen.

Kosteneffectiviteit

Be-/verwerken van vloeibare brandstof- en olierestanten volgens de minimumstandaard is algemeen aanvaard als haalbaar en kosteneffectief.

Relatie tot de minimumstandaard in LAP1

In vergelijking tot LAP1 is de minimumstandaard niet gewijzigd.

De wijze waarop de verwerking volgens de minimumstandaard moet worden uitgevoerd, en de maximale milieu-effecten die daarbij mogen optreden, is vastgelegd in onder andere het Besluit organisch-halogeengehalte brandstoffen, de NeR en het Besluit verbranden afvalstoffen. Dit is een extra waarborg dat verwerking volgens de minimumstandaard milieuhygiënisch verantwoord is.

De minimumstandaard i.r.t. zeer schadelijke stoffen

Bij vaststelling van de minimumstandaarden in het LAP is het milieu één van de meegewogen aspecten (zie ook het hoofdstuk 'Minimumstandaard' [#link#](#) van het beleidskader). Hierbij is in het algemeen een gemiddelde of gebruikelijke samenstelling van de afvalstof als uitgangspunt gehanteerd. In een aantal gevallen is in de formulering van de minimumstandaard al expliciet rekening gehouden met het mogelijk voorkomen van schadelijke componenten. Het is echter niet ondenkbaar dat ook in andere gevallen specifieke verontreinigingen in partijen afval voorkomen.

In het hoofdstuk 'Mengen' [#link#](#) van het beleidskader is aangegeven dat verspreiding van stoffen die zodanig gevaarlijk zijn dat ze onder geen beding in de stoffenkringloop mogen blijven circuleren moet worden voorkomen. Concreet gaat het om

- persistente organische verontreinigende stoffen (POP's) uit het Verdrag van Stockholm, geïmplementeerd met EU-Verordening EG/850/2004 [#link#](#).
- stoffen waarvan in het kader Verordening (EG) nr. 1907/2006 (REACH) [#link#](#) is bepaald dat zij voldoen aan de criteria voor stoffen van zeer ernstige zorg, op grond waarvan ze kandidaat zijn voor een totale uitfasering (autorisatie).

Omdat deze zeer schadelijke stoffen niet terug in de kringloop mogen worden gebracht, mogen - op basis van genoemde regelgeving - geen handelingen worden verricht die kunnen leiden tot diffuse verspreiding van deze milieugevaarlijke stoffen. Dit kan betekenen dat verwerkingsvormen die voldoen aan de minimumstandaard in bepaalde gevallen alsnog niet kunnen worden toegestaan. Ook mogen partijen afval waarin deze milieugevaarlijke stoffen voorkomen niet worden gemengd met andere partijen afval, met andere afvalstoffen of met niet-afvalstoffen wanneer dit kan leiden tot diffuse verspreiding van betreffende stoffen.

Omdat de betreffende stoffen in veel soorten afval kunnen voorkomen en de geformuleerde minimumstandaarden in het algemeen zijn gebaseerd op een gemiddelde of gebruikelijke samenstelling, moet per situatie worden beoordeeld of (incidentele) aanwezigheid van deze stoffen te verwachten is. Bij het verlenen van vergunningen voor afvalverwerking wordt daarom van geval tot geval afgewogen of opnemen van specifieke vergunningvoorschriften noodzakelijk is.

VI Beleid en regelgeving

Be-/verwerken van vloeibare brandstof- en olierestanten

De geformuleerde minimumstandaard 'nuttige toepassing met hoofdgebruik als brandstof' betekent een voortzetting van het bestaande beleid. Hiermee is rechtstreekse nuttige toepassing in cementovens of elektriciteitscentrales met hoofdgebruik als brandstof toegestaan voor brandstof- en olierestanten. Het opwerken van brandstof- en olierestanten voor producthergebruik is hoogwaardiger en daarom eveneens toegestaan. Brandstofrestanten die niet voldoen aan de geldende productspecificaties voor die brandstof kunnen door ontwateren en/of sedimentverwijdering geschikt worden gemaakt voor producthergebruik. Overige

brandstofrestanten mogen ook door destillatie worden be-/verwerkt tot een toepasbare brandstof welke voldoet aan de productspecificaties.

Ook het voorbereiden van brandstof- en olierestanten om de kwaliteit van de afvalstoffen voor nuttige toepassing met hoofdgebruik als brandstof te verbeteren, kan op basis van de minimumstandaard worden toegestaan. Hierbij moet rekening worden gehouden met het feit dat met fysisch en chemische bewerking van oliehoudend afval (bijvoorbeeld (warm) bezinken, filtreren, decanteren en (warm of koud) centrifugeren) vrijwel alleen het water- en sedimentgehalte wordt gereduceerd. Andere verontreinigingen, oxidatieproducten en additieven zoals zwavel- en chloorverbindingen, organische verontreinigingen en metalen worden hiermee niet afgescheiden.

Het mengen van oliehoudende afvalstoffen met als doel de concentraties van verontreinigingen (organische halogeenvverbindingen, PCB's) te verlagen teneinde de oliefractie als reguliere brandstof op de markt te brengen wordt, gelet op het Bohb, niet toegestaan. Deze beperking geldt tijdens de hele keten van inzamelen, bewaren en be-/verwerken van brandstof- en olierestanten met een gehalte aan organische halogeenvverbindingen van meer dan 50 mg/kg. Van het voorgaande kan worden afgeweken bij installaties waarin het chloor wordt teruggewonnen of bij verbrandingsinstallaties waar toereikende emissiebeperkende maatregelen zijn getroffen.

De minimumstandaard is van toepassing op zowel olie afkomstig van land als olie afkomstig van de scheepvaart.

Besluit inzamelen afvalstoffen

Op grond van het Besluit inzamelen afvalstoffen [#link#](#) mogen vloeibare brandstof- en olierestanten afkomstig van vaartuigen alleen worden ingezameld door een houder van een inzamelvergunning voor afval uit de scheepvaart (zie sectorplan 53 'Scheepsafvalstoffen' [#link#](#)). In het besluit worden de volgende afvalstoffen genoemd die kunnen worden aangemerkt als brandstof- en olierestanten: oliehoudend afval (Euralcodes 160305, 130701, 130703), voor zover deze afvalstoffen bij het in bedrijf zijn of het onderhoud van een schip aan boord ontstaan.

Het gebruik van het instrument inzamelvergunningen wordt op dit moment nader bezien. Het is echter nog niet duidelijk wanneer hierover een besluit valt, wat dat betekent en hoe snel dat doorwerkt in wet- en regelgeving. In het LAP wordt daarom uitgegaan van de bestaande situatie en de huidige tekst van het Besluit inzamelen afvalstoffen. Wel is al duidelijk dat er op termijn in ieder geval een aantal aanpassingen in het systeem zullen worden aangebracht ten aanzien van beperkingen t.a.v. het aantal vergunninghouders en het gebruik van plichtgebieden. Hiervoor wordt verder verwezen naar hoofdstuk 'Inzamelen, vervoeren, handelen en bemiddelen' [#link#](#) van het beleidskader. Wanneer daar aanleiding voor is, wordt het LAP in een later stadium aangepast.

Besluit organisch-halogeengehalte brandstoffen

Op 1 maart 1999 is het Besluit organisch-halogeengehalte brandstoffen [#link#](#) gewijzigd. Met de wijziging wordt beoogd de emissie van dioxinen te beperken. In het besluit is bepaald dat vloeibare brandstoffen of stoffen die worden aangewend voor de vervaardiging van brandstoffen geen gehalte hoger dan 50 mg/kg aan organische halogeenvverbindingen mogen bevatten. Door de wijziging van het Bohb is het tot dan toe gehanteerde be-/verwerkingsproces van olie (te weten bezinken en afschenken van de olielaag en vervolgens het filtreren en centrifugeren) niet meer toereikend om aan de eisen voor brandstoffen te voldoen. Uitsluitend brandstofrestanten die met uitzondering van het sediment- en watergehalte voldoen aan de brandstofsificaties, kunnen nog op genoemde wijze worden be-/verwerkt tot brandstof.

Regeling scheiden en gescheiden houden van gevaarlijke afvalstoffen

De Regeling scheiden en gescheiden houden van gevaarlijke afvalstoffen [#link#](#) beoogt een zo hoogwaardig mogelijke verwerking van afvalstoffen te stimuleren door verschillende categorieën van gevaarlijke afvalstoffen te scheiden en gescheiden te houden. Vloeibare brandstof- en olierestanten vallen onder categorie 13 van de regeling en moeten gescheiden worden gehouden van andere (gevaarlijke) afvalstoffen. Verzoeken op basis van de regeling om vloeibare brandstof- en olierestanten te mogen mengen met andere afvalstoffen worden alleen gehonoreerd wanneer dit de verwerking volgens de minimumstandaard van zowel vloeibare brandstof- en olierestanten als van de afvalstof waarmee wordt gemengd niet frustreert. Hiertoe worden zonnodig voorwaarden aan de toestemming verbonden.

Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen

In het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen [#link#](#) is bepaald dat het storten van vloeibare afvalstoffen niet is toegestaan (categorie 33). Brandstof- en olierestanten zijn daaronder begrepen.

VII Achtergronden bij in- en uitvoer

Indeling op basis van Oranje lijst van afvalstoffen

Hieronder is een indicatief overzicht gegeven van codes van de Oranje lijst van afvalstoffen (bijlage IV van Verordening (EG) 1013/2006 [#link#](#)) die voor afvalstoffen van dit sectorplan aan de orde kunnen zijn. De codes zijn ontleend uit de bijlagen van het Verdrag van Bazel [#link#](#) en het OESO-besluit [#link#](#). Voor overbrenging van die afvalstoffen moet altijd de procedure van voorafgaande schriftelijke kennisgeving en toestemming worden gevolgd. De procedure is beschreven in hoofdstuk 'Toetsingskader in- en uitvoer' [#link#](#) van het beleidskader.

Indicatief overzicht van codes op basis van de Oranje lijst

Codes op basis van Bijlage VIII van het Verdrag van Bazel	A3020, A4060
---	--------------

Indeling op basis van bijlage I van het Verdrag van Bazel (Y-code)

Op basis van het Verdrag van Bazel zijn gevaarlijke afvalstoffen in te delen in categorieën van Y-codes. Lidstaten van de Gemeenschap dienen aan de hand van onder meer de Y-codes aan de Europese Commissie te rapporteren hoeveel en welke gevaarlijke afvalstoffen zijn overgebracht. Hieronder is een indicatief overzicht gegeven van categorieën van Y-codes van bijlage I van het Verdrag van Bazel die op de afvalstoffen van toepassing kunnen zijn.

Indicatief overzicht van Y-codes op basis van bijlage I van het Verdrag van Bazel

Codes op basis van Bijlage I van het Verdrag van Bazel	Y08, Y09, Y18
--	---------------

Vermeld de code van de Oranje lijst en de Y-code altijd bij kennisgevingen.